

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

IAO0417D

Verslag IAO COVID-19

Woensdag 17 april 2020, 10.00u

Departementaal vertrouwelijk

NCTV

Agenda

1. Opening
2. Algemeen beeld
3. Thema Maximaal controleren (VWS)
4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV)
5. Thema Zorg voor kwetsbare personen (VWS)
6. Thema Financieel-economisch (EZK)
7. Thema Caribisch gebied (BZK)
8. Steunverleningsaanvragen (LOCC)
9. Internationaal
10. Parlementair
11. Communicatie
12. Actiepunten
13. Onderwerpen voor ICCb/MCCb
14. Rondvraag en sluiting

Opening

- OMT-advies: deadline 12 uur

2. Algemeen beeld: actuele aandachtspunten

- Verschuivend beeld over het gebruik van mondkapjes zichtbaar in politiek en op sociale media, onder meer naar aanleiding van het Tweede Kamerdebat. Dit draagt bij aan de onrust over toenemende ongelijkheid tussen sectoren en landen.
- De grote negatieve economische gevolgen (krimp Rotterdamse haven 20%, 42% stijging aanvragen WW-uitkeringen) voeden het groeiend onbehagen over de toekomst van de 1.5m-samenleving.

Omgevingsanalyse (1)

- Focus ligt vooral op de discussie rondom het gebruik van mondkapjes, de nijpende situaties in zorg- en verpleeghuizen en op onderzoek waaruit blijkt dat groepsimmunititeit nog ver weg is.
- Bij het debat over mondkapjes wordt vooral de vergelijking gemaakt met buurlanden die wel voor het gebruik van mondkapjes hebben gekozen. Tegelijk wordt hierbij wel vaak verwezen naar de schaarste in Nederland en het argument van 'schijnveiligheid'.
- De Kamer is kritisch op het 'chronisch gebrek' aan beschermingsmiddelen in Nederland.
- Uit onderzoek van BNR blijkt dat Nederland zelf steken liet vallen bij de aanschaf van foute mondkapjes uit China.
- Wat betreft de situatie in verpleeghuizen spreekt AD van 'een stille ramp', NRC noemt het 'Russisch roulette': bewoners overlijden in rap tempo, en personeel is onvoldoende beschermd en komt steeds vaker zelf ziek thuis te zitten.

Omgevingsanalyse (2)

- Volgens het AD was het een bewuste keuze van het kabinet om bij de verdeling van het schaarse beschermingsmateriaal verpleeghuizen en thuiszorginstellingen 'te negeren'.
- Verder veel aandacht voor de toekomstige 'anderhalve meter-samenleving' en welke impact dat heeft voor met name scholen, horeca en de culturele sector.

3. Maximaal controleren (VWS)

- Terugkoppeling debat
 - Conform 'algemeen beeld': keuzes in beschermingsmiddelen, verpleeghuizen, kwetsbare ouderen, exit-strategie, vragen aan OMT en informeren van Kamer
 - Steun vanuit het particulier noodfonds → vraagt aandacht van Financiën
- PBM buiten de zorg
 - VWS: vandaag intern afstemmingsoverleg met de minister over hoe met dit onderwerp om te gaan
 - Komt maandag terug in IAO
- Aanwijzing van VWS aan VR's m.b.t. vliegverbod is gisteren uitgegaan
 - BZ: belangrijk om goed voor ogen te hebben welke landen op de EASA-lijst staan als 'hoog risico' → Dit wordt vandaag besproken door VWS, IenW en RIVM en zal worden gedeeld met BZ

4. Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV)

- Vraagstelling t.b.v. OMT: deadline 12.00 uur

Proces voortgang

- Stapsgewijs vergroten van de ruimte voor de samenleving door het geleidelijk openstellen van sectoren die van overheidswege gesloten zijn. Voor nu (MCCB 15-4) OMT advies voor:
 - Primair onderwijs (po) en eventueel Voorgezet onderwijs (vo);
 - Kinderopvang;
 - Jeugd Sportfaciliteiten;
 - Contactberoepen.
- Voorstellen en protocollen voor onderwijs, kinderopvang en sport
- Van VWS is er een format voor OMT-adviesaanvraag
- Voorstellen worden gecompriemd voor OMT-advies. Afstemming VWS, OCW&SWZ
- Dwarsdoorsnijdende thema's: input I&W (OV) en VR (openbare ruimte)
- Jeugd/sport en contactberoepen formuleren van algemenere OMT-vraagstelling
- Aanvullende vragen; mondkapjes bij contactberoepen en OV, bibliotheek, overige onderwijs

Reflecties

- Onderscheid tussen hetgeen naar OMT gaat en wat voor dinsdag wordt voorbereid ter besluitvorming in MCCb
- Aanvulling vanuit VWS: bezoekenregeling m.b.t. verpleeghuizen (alleen voor OMT-adviesaanvraag; niet voor besluitvorming omtrent verruiming)
- Protocollen gaan naar OMT t.b.v. context, niet voor akkoord
- PD-overleg: verzoek uit MCCb om A-protocollen toe te voegen → 1 protocol is ver genoeg gevorderd: bedrijfstrainingen
- 3 B-protocollen
 - Fitness: past bij eerdere besluitvorming, dus kan worden meegenomen in OMT-adviesaanvraag
 - Openstellen van bioscopen: nog geen besluitvorming over meenemen in OMT-advies
 - Campings: nog niet meenemen in OMT-advies
- OCW: MBO, HO → belangrijk voor de jeugd, dus evt. meenemen in OMT-advies en sowieso meenemen in voorbereiding van besluitvorming van dinsdag

Reflecties

- OCW: evenementen en poppodia → gisteren overleg met VR's: definitie vooralsnog onvoldoende helder, titel niet geschikt voor noodverordening, regionale verschillen t.a.v. betaald voetbal
 - Vraagstelling richting OMT: focus op bijdrage aan infectiedruk
 - Sociaal-maatschappelijke component wordt meegenomen in de voorbereiding van besluitvorming van dinsdag

11.1
10.2g

- Belangrijk om onderbouwing prioritering, duidelijkheid omtrent protocollen, OV, openbare ruimte, handhaafbaarheid en communicatieboodschap aandacht te geven in de voorbereiding van dinsdag
- BZ: stand van zaken omtrent afstemming over besluitvorming over transitie en exitstrategieën met buurlanden
 - Hier is waar mogelijk aandacht voor in aanloop naar dinsdag (evenals consequenties voor grensverkeer)
- Nationale Politie: graag betrokkenheid bij handhaving in protocollen
- NCTV doet procesvoorstel voor aanloop naar dinsdag

Noodopvang voor cruciale beroepen (SZW)

- Voorliggende aanname is dat er behoefte blijft aan noodopvang
- Knelpunten: beschikbaarheid personeel, middelen
- Voorstel om document door te geleiden naar ICCb van dinsdag
- SZW zal (behoefte van) de doelgroep nader definiëren
 - Er is een deel van het vangnet voor deze groep vervallen – terwijl er een extra beroep wordt gedaan op deze doelgroep – daarom is noodopvang in avonden, weekenden en nachten nodig
 - Besluit voor ICCb/MCCb (dinsdag) langs die lijn voorbereiden en presenteren a.d.h.v. sheet
- Er dient in kaart te worden gebracht hoe groot de behoefte zal zijn bij aanpassing van bepaalde maatregelen → SZW: naar verwachting betreft het een relatief beperkte doelgroep
- Er is gekeken naar het scenario dat de scholen deels open gaan. Aandachtspunt hierbij zijn de kwetsbare leerlingen → OCW: naar verwachting betreft ook dit een relatief kleine groep
- Afbouw noodopvang en opstelling scholen dienen geleidelijk te verlopen en op elkaar te worden afgestemd (“communicerende vaten”)

Situatiebeeld komend weekend

- Er zal een keer per dag een beeld worden gemaakt om bestuurders te informeren

5. Zorg voor kwetsbare personen (VWS)

- Gisteren in debat veel aandacht voor verpleeghuizen → relatie sterftcijfers en pbm's en testcapaciteit en plaatsing van pbm's in verpleeghuizen in verdringingsreeks (niet veel aandacht voor bezoeksregeling)
- 4000 bevestigde besmettingen, 967 overleden personen (3000 verdenkingen)
- RIVM registreert verblijfplaats niet
- Locaties: beeld is minder verontrustend → het aantal nieuwe locaties waar besmetting is vastgesteld daalt sinds week na afkondigen bezoeksregeling
- Er wordt nu een combinatie gemaakt met de andere beschikbare cijfers over verpleeghuizen
- Gehandicaptenzorg: minder besmettingen (totaal: 564), 94 overleden personen, aantal locaties met besmetting: 11% van totaal

6. Financieel-economisch (EZK – 1/2)

Toelichting en duiding WW-cijfers o.b.v. dashboard

- Dashboard beslaat inmiddels 13 pagina's, wat een indicator op zich is
- Snellere beschikbaarheid en reeksen, zodat de situatie en effecten beleid steeds beter kunnen worden geduid
- Verschillen tussen cijfers in dashboard en in media (omdat EZK sneller (ruwe) data ontvangt van UWV) → dashboard is dept.v., dus cijfers kunnen niet met externen gedeeld worden
- Stijging WW-uitkeringen: horeca en catering (+224%), cultuursector (+94%) en onder jongeren van 15-25 jaar (+185%)
- Groei in aantal nieuwe aanvragen lijkt af te zwakken, evenals beroep opp Noodmaatregel voor Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) → zou een indicatie kunnen zijn dat de economie de grootste klap in het begin heeft gehad of dat het beleid al aanslaat
- Het aantal gewerkte uren onder werkenden eind maart is fors gedaald (-13% t.o.v. begin maart), met name onder zelfstandigen (-23%)

6. Financieel-economisch (EZK – 2/2)

Toelichting en duiding WW-cijfers o.b.v. dashboard

- Aantal vacatures is gedaald (22% in twee weken), m.n. in horeca (-53%) en toerisme (-48%)
- Bijna 20% van de Nederlanders (m.n. jongeren, zelfstandigen en flexwerkers) heeft in maart een inkomensterugval ervaren als gevolg van COVID-19 en verwacht dit ook in april
- Flitspeiling: verschillen tussen sectoren, grootste problemen in horeca (minder zorgen in de bouw, ICT, media en zakelijke dienstverlening)
- Aantal uitschrijvingen bij KvK en faillissementen nemen toe
- Vanmiddag Projectgroep IV o.a. over aanvullingen op transport → fors afgenomen vervoersbewegingen, maar drukte op stations neemt toe

Reflecties

- Grootste problemen in horeca en catering → er is een protocol aangeleverd, maar hierbij is aangegeven op deze manier niet te kunnen werken
- Belangrijk om a.d.h.v. dashboard te bepalen welke sector aandacht prioriteit krijgt bij aanpassing van de maatregelen → werkgroep wordt gevraagd om prioriteiten bij stapsgewijs versoepelen

7. Caribisch gebied (BZK)

- Geen bijzonderheden
- Ook op Bonaire is besmetting vastgesteld, dus alle eilanden zijn getroffen
- Zeilers mogen niet meer aanmeren op Curaçao. Daarmee is er geen mogelijkheid meer om aan te meren.
- Verzoek om volgende week uitgebreider stil te staan bij het Caribisch gebied → special op woensdag of donderdag
- Eind volgende week of de week daarna komt er een advies van het RIVM. Vanuit veiligheid en openbare orde zijn er zorgen voor de korte termijn.

8. Bijstandsaanvragen (LOCC)

Overzicht steunverleningsaanvragen – Week 16

- Geen knelpunten, kan regulier worden afgedaan
- Risico is opkomende droogte, waardoor concurrentie kan ontstaan met COVID-19

Scope: Gericht op COVID-19 (m.u.v. Carib)

Daarnaast

- Bijstand aan BES en CAS verloopt [via BZK, niet via BZ]
- Reguliere bijstand buiten COVID, zoals blushelicopter natuurbrand
- Vragen van andere landen, via EU-mechanisme en "in kind" [via BZ en J&V]

Werkproces Militaire Steunverlening Openbaar Belang t.b.v. COVID-19:
Het werkproces is uitgedacht en akkoord bevonden (IAO 6-4-2020) maar in week 15 nog niet volledig ingeregeld bij alle betrokken partners.

Aantallen aanvragen

- Totaal aantal: 25
- Direct te behandelen aanvragen: 11
- 14 nader overleg met aanvrager i.v.m. ontbrekende informatie (inregelen)

Detaillering bijstand week 15

		gevraagd	loopt	toegekend
Ziekenhuizen / zorg				
	medisch personeel	146		48
	ondersteunend personeel	4		1
	capaciteiten	3		3
Andere aanvragers				
	personeel			
	capaciteiten	4	3	

9. Internationaal

- Gesprek over de exit is gestart in EU-verband
- Er wordt vandaag in int. dep. EU-overleg over gesproken → belangrijk om goede aansluiting te hebben tussen beide discussies

10. Parlementair: toezeggingen debat 16 april

- MP zegt toe in besluitvorming OMT over situatie na 28 april de vraag mee te nemen hoe om te gaan met gebruik mondkapjes voor burgers bij exit strategie. **VWS/NCTV** (overgenomen motie Dijkhoff)
- MP zegt toe TK maximaal mee te nemen met onderliggende redenen/feiten etc die hebben geleid tot beslissingen in de ministeriële crisisorganisatie. **VWS/Allen**
- MP zegt toe dat de AIV binnen enkele weken komt met een spoedadvies op vraag "Hoe NL internationaal kan bijdragen aan de oplossing voor deze crisis?". **BZ**
- MVWS zegt toe in volgende TK-brief terug te komen op de signalen dat het testen van werknemers via de GGD moeizaam gaat, terwijl de GGD capaciteit voldoende zou moeten zijn om werknemers te laten testen. **VWS**
- MVWS zal in de brief volgende week ingaan op doorlooptijden en de vertraging in de productie van de mondkapjes door NLse bedrijven die al dan niet is opgelopen door late goedkeuring van MVWS. **VWS**
- MVWS zal RIVM vragen of het juiste onderzoek wordt gedaan om uitspraak te doen over de mate waarop de besmetting is doorgemaakt onder de NLse bevolking. **VWS**
- Wanneer meer te melden valt over de 'on hold' zijne verkoop van Intravac, dit aan de TK melden. **VWS**
- MVWS komt in TK-brief volgende week terug op strategie om productiecapaciteit/voorraad van vaccins in NL op orde te brengen. **VWS**

10. Parlementair: aangenomen moties

- de motie-Marijnissen/Pieter Heerma over een voorstel voor versterking en uitbreiding van de productie van geneesmiddelen, vaccins en beschermingsmateriaal (25295, nr. 255); **VWS**
- de motie-Marijnissen/Segers over een inhoudelijke en ethische analyse van de maatregelen die nu gelden voor verpleeghuizen (25295, nr. 256); **VWS**
- de motie-Asscher/Van Weyenberg over een privaat fonds voor compensatie bij blijvende gezondheids- of financiële schade (25295, nr. 257); **Fin**
- de motie-Krol c.s. over onderzoeken welk beleid welk resultaat heeft opgeleverd wat betreft het aantal coronapatiënten (25295, nr. 261); **VWS**
- de motie-Krol c.s. over aandacht geven aan de positie van mantelzorgers in het verdeelmodel voor beschermende middelen (25295, nr. 263); **VWS/SZW**
- de motie-Van der Staaij/Klaver over nader concretiseren van de doelstellingen inzake de bescherming van kwetsbare mensen (25295, nr. 264); **VWS**

Aanvullingen

- NCTV stuurt het overzicht toezeggingen/aangenomen moties door aan parlementaire contactpersonen
- BZK vraagt aandacht voor motie Van der Staaij/Jetten → deze zal aan de lijst worden toegevoegd en kan effect hebben op wat er in protocollen wordt opgenomen

11. Communicatie

- Voorbereiden voor 21/28 april
 - + basis voor langdurige communicatie over maatregelen en 1,5 meter samenleving
 - + dilemma's (eigenaarschap, adaptie, timing)
 - + expertsessies uitgangspunten communicatie en taal/frame
 - + communicatie protocollen/richtlijnen
- Communicatie Ramadan (vanaf 23/4 o.a. videoboodschap minister van Erediensten via koepelorganisaties moskeeën, handreiking lokale/regionale overheden)

12. Actiepunten

- Zie onderstaand
- Aanvullend → allen: check lijst toezeggingen/moties

13. Onderwerpen voor IAO, ICCb en MCCb

- IAO
 - Maandag: mondkapjes en pbm's buiten de zorg
 - Woensdag/donderdag: special 'Caribisch gebied'
- In aanloop naar besluitvorming op dinsdag
 - Focus op duidelijkheid over reikwijdte van evenementen; onderbouwing prioritering; check op OV, openbare ruimte en handhaving; communicatie; internationale aspecten
 - SZW: verduidelijking notitie cruciale beroepen (sheet aanleveren)
 - EZK: prioritering sectoren o.b.v. dashboard cijfers t.b.v. stapsgewijze versoepeling van maatregelen

14. Rondvraag en sluiting

- Proces omtrent app's verloopt volgens planning → maandag informatief overzicht t.b.v. besluitvorming dinsdag (en hoorzitting woensdag)
- DEF: in bepaalde landen moet een syndicaat worden overlegd dat er geen sprake is van besmetting → wordt opgenomen met VWS

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (1)

Algemeen

- Actie: -
- Besluit: -

Thema Maximaal controleren

Aanwijzing VWS aan VHR m.b.t. vliegverbod

- Actie: Uitkomst overleg VWS/I&W/RIVM m.b.t. EASA-lijst delen met BZ

Mondkapjes

- Besluit: Maandag 20-04 op agenda IAO (incl. PBM's buiten zorg)

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (2)

Thema Continuïteit vitale processen en samenleving

Vraagstelling t.b.v. OMT advies

- Actie: Bezoekregeling verzorgingstehuizen toevoegen aan aanvraag (VWS)
- Actie: Reikwijdte "uitstel van evenementen" bespreken m.b.t. de vraagstelling aan het OMT (focus op medische invalshoek)
- Actie: Voor 12.00 uur vandaag bespreken of aspecten internationale aspecten, bioscopen, campings, MBO en HO worden meegenomen in de voorbereiding op de besluitvorming (VWS en betrokken departementen)
- Besluit: Besluitvorming over OMT-aanvraag op agenda van IAO, ICCb en MCCb van dinsdag 21-04

Noodopvang cruciale beroepen

- Actie: aanscherping notitie m.b.t. tijdstip noodopvang en beroepen die hiervoor in aanmerking komen (SZW)
- Besluit: notitie noodopvang cruciale beroepen naar ICCb van dinsdag 21-04

Situatiebeeld komend weekend

- Actie: dagelijks aanleveren informatie (om 16.00 uur) m.b.t. situatiebeeld weekend

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (3)

Thema Zorg voor kwetsbare personen

Stille ramp in verpleeghuizen/gehandicaptenzorg

- Actie: -
- Besluit: -

Thema Financieel-economisch

Toelichting en duiding WW-cijfers obv Dashboard

- Actie: doorkijk maken (prioritering) o.b.v. deze cijfers m.b.t. versoepeling maatregelen richting verschillende sectoren
- Besluit: -

Caribisch

- Actie: -
- Besluit: breder kijken naar situatie Caribisch gebied d.m.v. special woensdag of donderdag (22 of 23-4)

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (4)

Steunverleningsaanvragen (LOCC)

Overzicht steunverleningsaanvragen week 16

- Actie: -
- Besluit: -

Internationaal

- Actie: -
- Besluit: -

Parlementair

Terugkoppeling Kamerdebat en toezeggingen, moties

- Actie: rondsturen overzicht aan parlementaire contactpersonen
- Actie: toevoegen aangehouden motie (v.d. Staaij/Jetten) aan de lijst
- Besluit: -

Acties en afspraken IAO 17 april 10.00 u (5)

Communicatie

- Actie: -
- Besluit: -

Agendapunten voor IAO/ICCb/MCCb (ma. 20-04 en di 21-04)

- Mondkapjes incl. PBM buiten zorg maandag 20-04 op agenda IAO
- Notitie noodopvang cruciale beroepen op agenda ICCb van dinsdag 21-04
- Besluitvorming aanvraag OMT op agenda van IAO, ICCb en MCCb van dinsdag 21-04